

Pedagogisch beleidsplan

Stichting Archipel Kinderopvang

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
2. Visie	6
3. Uitgangspunten van Stichting Archipel Kinderopvang:	7
4. Speerpunten van de kinderopvang:	7
5. Fysieke en emotionele veiligheid	8
5.1 Voor jonge kinderen	8
5.2 Buiten schooltijd	8
5.3 Onze benadering van alle kinderen	9
6. Persoonlijke competenties	9
7. Sociale competentie	10
8. Socialisatie en overdracht van normen en waarden	11
9. Opvang in de groep	12
9.1 Emotionele veiligheid en sociale ontwikkeling	12
9.2 BKR en maximale groepsgrootte	12
9.3 Stamgroep en basisgroep	13
9.4 Samenvoegen van verschillende vormen van opvang	13
9.5 Leeftijdsopbouw	14
9.6 3-uursregeling	15
9.7 Vierogenprincipe	15
10. Het pedagogisch handelen	15
10.1 De kwaliteit van de medewerkers	15
10.2 Consequenties	16
10.3 Mentorschap	17
10.4 Het volgen van kinderen	17
10.5 Zieke kinderen	18
11. Activiteiten in de opvang	19
11.1 Activiteiten 0-4 jaar	19
11.1.1 De dagindeling in de opvang 0-4	19
11.1.2 Eten en drinken	20
11.1.3 Slapen en rusten	20
11.1.4 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden	20

11.2 De activiteiten in de opvang voor 4-13 jaar	21
11.2.1 Starten in de basisgroep bij voorschoolse opvang en naschoolse opvang	21
11.2.2 Georganiseerde activiteiten binnen de BSO	21
11.2.3 Doorgaande lijn in activiteiten van school en de BSO.....	22
11.2.4 Vrij spel binnen de BSO	22
11.2.6 Talentontwikkeling	22
11.2.7 Materialen om mee te spelen	23
12. Ondersteuning door anderen	24
12.1 Scholing/ kwalificatie.....	24
12.2 Pedagogisch coach/beleidsmedewerker.....	24
12.3 Beleid en thema's	28
12.4 Zorg delen.....	28
12.5 Contact met ouders.....	29
13. Samenwerking met ouders.....	26
14. Openingsdagen.....	26
15. Aanmelden en wennen.....	27
15.1 Aanmelden	30
15.2 Wennen	30
15.3 Wennen voor kinderen die doorstromen naar een andere groep.....	31
16. Afnemen van opvang.....	28
16.1 Flexibele of incidentele opvang:.....	31
16.2 Extra dagdelen.....	29
16.3 Opzegtermijn	32
17. Procedures en reglementen	29
17.1 Privacyreglement.....	32
17.2 Klachtenreglement	32
17.3 Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld.....	32

Voorwoord

Stichting Archipel Kinderopvang verzorgt de opvang op de basisscholen van **Stichting Archipel**

Onderwijs, de stichting voor openbaar primair onderwijs in Zutphen, Brummen en Voorst. Per locatie wordt gekeken welke opvangvorm wenselijk is. Op deze locaties ontwikkelen de kinderopvang en het basisonderwijs zich gezamenlijk tot één organisatie; een **Kindcentrum** voor onderwijs en opvang.

Pedagogische professionals werken vanuit het belang van de kinderen, met kennis vanuit verschillende disciplines. Hierbij zijn de verschillende wetgevingen het uitgangspunt.

In dit **pedagogisch beleidsplan** beschrijven wij onze visie op opvang en, op hoofdlijnen, onze werkwijze. Op basis van het pedagogisch beleidsplan heeft elke locatie een eigen werkplan. Daarin staat wat het pedagogisch beleid betekent voor de dagelijkse verzorging en begeleiding van de kinderen op die locatie.

Noot:

In deze notitie wordt veel gesproken over pedagogisch medewerkers. Waar vervolgens 'zij' staat kan ook 'hij' worden gelezen. Als er ouders geschreven staat worden ook ouder en verzorger(s) bedoeld.

1. Inleiding

Stichting Archipel Kinderopvang verzorgt **opvang** voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Het aanbod valt onder de regels van de Wet Kinderopvang en is afgestemd op de leeftijdsgroep van de kinderen. Dit betekent dat er zowel sprake is van kinderdagopvang voor kinderen van 0-4 jaar, waaronder peuterspeelgroepen, als van buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 4-13 jaar. Dit pedagogisch beleidsplan maakt waar nodig onderscheid tussen deze vormen van opvang. De kinderopvangvoorzieningen van Archipel Kinderopvang maken deel uit van Kindcentra. Dat betekent dat onderwijs en kinderopvang worden geïntegreerd.

In de **Kindcentra** werken wij volgens één pedagogische visie. Alle pedagogische professionals werken vanuit het belang van kinderen, met kennis vanuit de verschillende disciplines. We werken daarbij niet vanuit de verschillende werksoorten, maar over de grenzen van de organisaties heen. Uiteindelijk ontstaan zo interdisciplinaire teams gericht op de ontwikkeling van het (jonge) kind. Dit is een belangrijke voorwaarde om de leefwerelden van het kind met elkaar te verbinden: gezin, school, kinderopvang, buitenschoolse opvang, straat en buurt. Dit draagt er aan bij dat complexe vraagstukken rond opvoeden en ontwikkelen niet geïsoleerd maar geïntegreerd worden aangepakt.

Ouders zijn onze partners. Het aanbod van een Kindcentrum sluit aan bij de behoefte van kinderen en ouders van de betreffende school en omgeving. Dit pedagogisch beleidsplan is tevens tot stand gekomen met inspraak door de school en in afstemming met ouders.

Stichting Archipel wil een eenduidige en continue opvoedkundige kwaliteit ontwikkelen en bewaken. Dit pedagogisch beleidsplan biedt de pedagogisch medewerkers een richtlijn voor het pedagogisch handelen en geeft ouders inzicht in de wijze van werken op de BSO en peuterspeelgroepen en kinderdagverblijf.

Ook de Wet Kinderopvang, die vanaf 2005 van kracht is, raakt (de kwaliteit van) het pedagogisch beleid. In deze wet staat:

- welke onderwerpen in het pedagogisch beleid opgenomen moeten zijn;
- hoe de GGD jaarlijks controleert op onze locaties voor opvang;
- dat de ouders bij het beleid betrokken moeten worden.

In dit pedagogisch beleidsplan leest u hoe **Stichting Archipel** aan deze wettelijke eisen voldoet. Naast de visie en speerpunten wordt beschreven hoe we de pedagogische basisdoelen vormgeven:

1. het bieden van fysieke en sociaal/emotionele veiligheid (hechting en sociaal-emotionele ontwikkeling);
2. het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen (jezelf)
3. het bevorderen van de sociale competentie van kinderen (jezelf en de ander) en
4. socialisatie door overdracht van waarden en normen (jezelf en de groep).

2. Visie

Stichting Archipel Kinderopvang organiseert kinderopvang voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Onze opvang is altijd gekoppeld aan een openbare basisschool van stichting Archipel. Samen met deze basisschool, kinderen en ouders organiseren wij een boeiende dag voor kinderen.

- Wij stellen talentontwikkeling centraal. We gaan uit van de ontwikkeling van het kind met zijn of haar talenten. Hierbij vervalt zoveel als mogelijk, het onderscheid tussen onderwijs of opvang, je talenten ontwikkelen doe je de hele dag.
- Wij zien ouders als belangrijke partners binnen onze kindcentra. Wij werken vanuit de drie-eenheid van kind, ouder en professional. Door opvoeding en ontwikkeling dicht bij elkaar te brengen werken we gezamenlijk aan het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen.
- Wij hebben hoge verwachtingen en organiseren een uitdagende, innovatieve omgeving. Dit is een voorwaarde voor leer- en ontwikkelingssucces van kinderen, hierbij houden wij rekening met de verschillen in capaciteiten en tempo.
- Wij werken aan een doorgaande leer- en ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Er wordt gewerkt met een eenduidig kindvolg-systeem en goede afstemming over de ontwikkeling van kinderen. Een veilige plek voor de kinderen is hierbij een belangrijk uitgangspunt
- Wij bieden het hele jaar door een breed programma. Als de vraag er is willen wij 5 dagen in de week open zijn, kinderen kunnen dan bij ons terecht om te spelen, te leren, te ontdekken en te ontspannen.
- Wij werken in de kindcentra als één team samen. Waarbij er zoveel mogelijk wordt gewerkt vanuit één organisatie met één leiding en één manier van communiceren.

3. Uitgangspunten Stichting Archipel

- Stichting Archipel biedt **elk kind de ruimte** om zich op zijn eigen manier en tempo te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving. De pedagogisch medewerkers stimuleren de emotionele, sociale, creatieve, lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling van het kind.
- Een **goede relatie tussen pedagogisch** medewerker en kind is belangrijk, evenals een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerker en ouders. Ouders zijn hoofverantwoordelijk voor de opvoeding. De pedagogisch medewerkers delen deze verantwoordelijkheid met de ouders.
- Binnen Stichting Archipel worden bij de opvoeding algemeen aanvaarde **regels en normen** gehanteerd. Pedagogisch medewerkers gaan op een opbouwende en stimulerende manier om met het gedrag en de emoties van de kinderen. Deze positieve opvoedingsaanpak draagt bij aan het zelfvertrouwen en positieve zelfbeeld van kinderen.
- Kinderen worden gestimuleerd **dagelijks buiten** te spelen en er worden creatieve, muzikale, bewegings-, taal- en denkactiviteiten georganiseerd.
- **Talentontwikkeling** van kinderen is een speerpunt. Een activiteiten aanbod wordt in afstemming met de school waaraan de kinderopvang verbonden is, ontwikkeld. Dat betekent dat we de ontwikkeling van kinderen volgen en aansluiten op datgene waar ze goed in zijn of wat ze leuk vinden om te doen en waar zij zich verder in willen ontwikkelen.
- Elke **locatie van Stichting Archipel voldoet aan alle eisen** op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne. Er is een luizenprotocol, een calamiteitenplan en op iedere locatie is er een pedagogisch medewerker aanwezig met een certificaat Bedrijfshulpverlener en Kinder-EHBO.

4. Speerpunten van de kinderopvang

Op basis van de uitgangspunten hebben wij een viertal speerpunten voor onze kinderopvang opgesteld:

1. **Talentontwikkeling** stellen we centraal; we willen de sterke kanten van ieder kind ontdekken en hen uitdagen en prikkelen het beste uit zichzelf te halen.
2. Basisvaardigheden zoals **taal, rekenen en sociale vaardigheden** plaatsen we in het hart van het Kindcentrum; niet alleen op school maar ook bij de opvang wordt spelenderwijs aan deze vaardigheden gewerkt.

3. Met **ouderbetrokkenheid** willen we bereiken dat de opvoedingsaanpak thuis en in het Kindcentrum beter op elkaar afgestemd worden. Omdat opvoeden niet altijd makkelijk is, werken we samen met organisaties die **opvoedingsondersteuning** aanbieden.
4. **Dagarrangementen** bieden een samenhangend aanbod van onderwijs, opvang en activiteiten: leuk voor kinderen en prettig voor ouders.

5. Fysieke en emotionele veiligheid

5.1 Voor jonge kinderen

In het kinderdagverblijf bieden we verzorging, begeleiding en opvoeding aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Daarmee stellen we ouders in staat om taken buitenshuis uit te voeren. Voor deze jonge kinderen richten we een warme en schone omgeving in en we zorgen voor een klimaat waarin kinderen zich geliefd en geaccepteerd voelen. De omgeving is veilig, overzichtelijk en duidelijk. Veilig door de juiste veiligheidsmaatregelen te nemen en te werken met vaste groepen en vaste pedagogisch medewerkers. Zij bouwen een persoonlijke relatie op met de kinderen. Duidelijkheid door te kiezen voor een vaste dagindeling waarin er vaste momenten zijn voor eten, drinken en activiteiten. Met de vaste gewoonten die ouders ook kennen is de opvang voor kinderen een herkenbare en veilige plek. We zorgen er ook voor dat de pedagogische medewerkers altijd gezien of gehoord worden door anderen in het gebouw.

Naast de kinderdagverblijven hebben wij voor jonge kinderen de peuterspeelgroepen. In een peuterspeelgroep bieden wij kinderen van 2 tot 4 jaar de gelegenheid om met elkaar te spelen en ontdekken. Op deze wijze kunnen jonge kinderen zich spelenderwijs voorbereiden op de overgang naar school. Daarnaast zijn er peuterspeelgroepen die werken met het programma Startblokken van Basisontwikkeling. Dit (werk)programma voor vroeg-, en voorschoolse educatie (VVE) is erop gericht de ontwikkeling van peuters en kleuters optimaal te stimuleren. Binnen het programma is er veel aandacht voor de taalontwikkeling. Daarnaast komen ook denk-, motorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling en de beginnende rekenprikkel bij kinderen aanbod.

5.2 Buiten schooltijd

Na schooltijd komen kinderen tussen 4-13 jaar naar de opvang. Hoewel kinderen altijd leren, is er verschil tussen onderwijstijd en vrije tijd en willen we afwisseling bieden in het dagritme van kinderen. Kinderen die het fijn vinden om alleen te zijn en om zelf te kiezen wat ze willen doen krijgen daarvoor de ruimte na de start in de stamgroep. Kinderen die behoefte hebben aan meer

sturing bieden we activiteiten aan. We zorgen voor een schone, opgeruimde en veilige omgeving die gezellig is ingericht.

Het Kindcentrum kent één pedagogisch klimaat. De pedagogisch medewerkers van de opvang en van het onderwijs hebben hierover afspraken gemaakt. We geloven dat eenzelfde aanpak en benadering van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat bijdraagt aan een herkenbare en veilige omgeving voor kinderen. Dat biedt een essentiële basis.

5.3 Onze benadering van alle kinderen

Onze benadering kenmerkt zich door positieve aandacht en actief luisteren. Onze basishouding naar kinderen is warm en belangstellend. We vinden het belangrijk dat een kind zich thuis voelt op de opvang. We bieden individuele aandacht aan kinderen én hebben aandacht voor het groepsproces. Een kind dat zich prettig en geaccepteerd voelt op de opvang en in de groep, zal zich positief ontwikkelen en kunnen profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die de opvang biedt. Welbevinden zien we als een pijler voor een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen. We streven ernaar om bij te dragen aan het welbevinden en een positief zelfbeeld van kinderen, zodat zij met zelfvertrouwen in de wereld komen te staan.

6. Persoonlijke competenties

Bij de ontwikkeling van de persoonlijke competenties gaat het wat ons betreft om de ontwikkeling van de persoonlijkheid van kinderen én om de ontwikkeling van hun kennis, kunde, vaardigheden en talenten. Persoonlijkheidsontwikkeling betreft zaken als steeds beter zelfstandig kunnen zijn, vergroten van de vindingrijkheid, zelfverantwoordelijkheid dragen, een eigen identiteit ontwikkelen en sensitiviteit voor wat gepast is en ongepast. Vertrouwen op je intuïtie en weten wat wel en niet bij je past omdat je in staat bent tot zelfreflectie.

Er wordt aandacht besteed aan persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten, nieuwsgierig te zijn en eigen keuzes te maken. De pedagogische medewerker waardeert onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. Talentontwikkeling kan op allerlei gebieden plaatsvinden: intellectueel, lichamelijk of op creatief terrein.

In onze benadering en activiteiten zijn we gericht op het stimuleren van competenties. We willen onze kinderen helpen om zich voor te bereiden op de toekomst; we willen bijdragen aan

vaardigheden waarmee ze zich goed kunnen redden en goed voorbereid door kunnen stromen naar (hoger) vervolgonderwijs. Het gaat hierbij om de volgende competenties:

- Samenwerken;
- Kennisconstructie;
- ICT gebruik voor leren en ontwikkelen;
- Probleemoplossend denken en creativiteit en
- Planmatig werken.

De voorkeur van een kind is leidend, want daar doet het kind ervaring mee op en daar leert het van. We gaan uit van de nieuwsgierigheid van de kinderen en het leren door te ontdekken. We stimuleren de onderzoekende houding die (jonge) kinderen van nature hebben. Het is juist de vrijheid in de BSO die iets unieks kan bijdragen aan de persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen. Ze leren zelfstandigheid; zelfvertrouwen; flexibiliteit; keuzes maken; een probleem creatief aanpakken en je aanpassen aan omstandigheden. De pedagogisch medewerkers hebben oog voor wat het kind nodig heeft om te groeien en zijn in staat hierop te anticiperen. Ze houden in het oog dat kinderen door de jaren heen steeds zelfstandiger worden. Wij organiseren een rijke leeromgeving : er zijn diverse speelhoeken en materialen die daarvoor tot hun beschikking staan.

7. Sociale competentie

Het ontwikkelen van sociale vaardigheden vinden we belangrijk. Hierbij gaat het om het aanleren van gedrag dat bijdraagt aan een goede omgang met elkaar. Daarom besteden we aandacht aan competenties als luisteren, samenwerken, elkaar helpen, elkaar waarderen. Het gaat ons ook om het leren van het maken van weloverwogen keuzes: wat wil ik? Met wie wil ik spelen? Wat wil ik doen? Wat als mijn vriendje wat anders wil doen? Hoe maak ik ruzie? Hoe maak ik het goed? Kan ik dat of heb ik hulp nodig? Hoe sluit ik aan bij een groepje? Hoe vraag ik of ik mee mag doen? En hoe gedraag ik me als het antwoord tegenvalt? Ieder kind regelt dit op eigen wijze. Waar het ene kind gemakkelijk om kan gaan met (nieuwe) situaties kan een ander kind dat knap lastig vinden. Kinderopvang biedt volop gelegenheid om jezelf te ontdekken in relatie tot anderen. Het kind leert grenzen van zichzelf en anderen kennen en om daarmee om te gaan. Ze leren om te gaan met andere belangen en behoeften. Het kind kan op een gegeven moment samen met een vriendje apart een spelletje doen zonder direct toezicht van een volwassene. Met deze werkwijze sluit de kinderopvang aan op de werkwijze van de Kanjertraining. Dit is een weerbaarheidstraining voor kinderen, dat is gericht op vertrouwen in jezelf en in een ander.

8. Socialisatie en overdracht van normen en waarden

Waarden zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden en zijn onmiskenbaar cultuurgebonden. Ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften. Een waarde is bijvoorbeeld respect hebben voor elkaar. Een norm is dat lijfelijke agressie niet wordt toegestaan. De culturele overdracht hoort er in de kinderopvang ook bij zoals Koningsdag viering, de avond 4 daagse; feesten; tradities; kledingcodes en gewoontes etc. etc. In feite vormt het Kindcentrum en daarbinnen de kinderopvang ook een samenleving op zichzelf met een bredere samenstelling dan een gezin. Ieder kind heeft zijn eigen cultuur en achtergrond al dan niet met een eigen rugzakje aan leuke en minder leuke ervaringen. Dat maakt dat er een brede mix komt van sociale achtergronden, leefstijlen en omgangsvormen. Kinderen krijgen kans om kennis te maken met diversiteit binnen onze samenleving. Overigens geldt dit tevens voor ouders en pedagogische medewerkers. Daarin krijgen ze veel vrijheid. Maar die vrijheid moet passend zijn binnen de mogelijkheden en regels die gelden binnen de opvang en dus ook binnen het gehele (integraal) Kindcentrum.

De kinderen mogen leeftijdsadequaat meedenken over de gang van zaken en zijn medeverantwoordelijk voor activiteiten. We geven daarmee vorm aan de waarden 'betrokkenheid' en 'medezeggenschap en participatie'. Hierdoor gaan kinderen ervaren dat besluiten consequenties hebben en wat het betekent om verantwoordelijkheid te dragen.

Afspraak = afspraak is een norm die we aanleren. De achterliggende waarde daarvan is dat kinderen leren betrouwbaar te zijn. De pedagogisch medewerker staat hiermee voor de taak om uitleg te kunnen geven over het nut van een regel of afspraak. Ook moet zij kunnen reflecteren en zich flexibel opstellen om te discussiëren over regels. Om ze eventueel te herzien of aan te passen aan de situatie.

Per Kindcentrum stellen wij huisregels op. Deze regels gelden voor de opvang én voor het onderwijs en zijn onderwerp van gesprek met de ouders. Zo schreeuwen we niet naar elkaar. Dat betekent dat we naar de persoon toe gaan als we iets willen zeggen. De kracht van herhaling van eenzelfde regel geeft een goed resultaat. Niet schreeuwen binnen school, niet schreeuwen thuis maakt dat de regel herkenbaar wordt in verschillende situaties.

9. Opvang in de groep

9.1 Emotionele veiligheid en sociale ontwikkeling

Kinderen voelen zich prettig in de groep als ze zich veilig voelen en zich deel voelen van de groep. De pedagogisch medewerkers besteden daarom in de opvang veel aandacht voor elkaar en de samenhang in de groep.

Binnen de kinderopvang is de leeftijdsgroep gedifferentieerder dan binnen een klas op school. De groepssamenstelling bestaat uit kinderen die in leeftijd variëren. De wisselwerking tussen oudere en jongere kinderen in een groep zien we als een positieve bijdrage aan de sociale vorming van de kinderen. De kinderen worden gestimuleerd om contact te maken met andere kinderen en elkaar te helpen als iets niet lukt.

We maken gebruik van tutoring in de groep. Oudere kinderen worden de tutor van een jonger kind. Dit betekent dat jonge kinderen wegwijs worden gemaakt in de opvang door een ouder kind in de groep. Oudere kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen voor een jonger kind. We zien dat dit positieve effecten heeft op de ontwikkeling van de kinderen. Over en weer leren kinderen van elkaar. Want overleggen en afspraken maken is een manier, waarbij je als kind leert om voor jezelf op te komen, zonder het belang van een ander kind te schaden.

We vinden interactie belangrijk, dat kinderen aandacht hebben voor elkaar, door ze bijvoorbeeld te vragen of ze gehoord hebben wat een kind heeft verteld en complimenten te geven aan elkaar. Veel omgangsregels gaan haast “vanzelfsprekend” door het groepsgebeuren, kinderen leren van elkaar wat wel of niet kan. In het omgaan met de groep hebben we hier expliciet aandacht voor.

9.2 BKR en maximale groepsgrootte

In de Wet Kinderopvang zijn regels vastgelegd voor het maximale aantal -gelijktijdig aanwezige- kinderen dat een pedagogisch medewerker binnen een stamgroep mag opvangen. Stichting Archipel hanteert de wettelijke kaders voor maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroepen, zoals die is vastgesteld in de Wet Kinderopvang en het Convenant Kwaliteit Kinderopvang.

Deze zijn als volgt:

- De BKR voor nuljarigen is per 1 januari 2019 aangepast van 1 pedagogisch medewerker op 4 kinderen, naar 1 op 3. Dit heeft invloed op de groepssamenstelling en de maximale

groeps grootte van groepen waar nuljarigen in zitten (zowel de horizontale als de verticale groepen).

- De maximale groeps grootte op de kinderdagopvang is 12 kinderen.
- De BKR op de peuterspeelgroep is 1 pedagogisch medewerker op 8 kinderen.
- De maximale groeps grootte voor de peuterspeelgroep is 16 kinderen.
- De BKR op de BSO is voor kinderen van 7 tot 13 jaar 1 pedagogisch medewerker op 12 kinderen. De BKR voor kinderen van 4 tot 7 jaar is 1 pedagogisch medewerker op 10 kinderen. Voor een verticale groep van 4 tot 13 jaar geldt de BKR van 1 op 11.
- De maximale groeps grootte voor de BSO bestaande uit kinderen met de leeftijd 7 tot 13 jaar is 30 kinderen. Hier moeten dan wel 3 pedagogisch medewerkers op staan. Voor 4 tot 6 jaar is de maximale groeps grootte 20 en voor een verticale groep 22.
- Voor de berekening van de BKR bij combinatiegroepen van de kinderdagopvang en de buitenschoolse opvang wordt een kind van 4 jaar en ouder beschouwd als een kind van 3 jaar.

We hanteren bij de samenstelling van onze groepen bovenstaande richtlijnen welke verwerkt zijn ons kindplanningssysteem KOVnet.

9.3 Stamgroep en basisgroep

We vinden het belangrijk dat kinderen een veilige basis kennen in de kinderdagopvang en de BSO. We werken afhankelijk van het aantal kinderen, daarom in vaste stamgroepen in de kinderdagopvang en met basisgroepen in de BSO. Deze worden begeleid door 'eigen' pedagogisch medewerkers, behoudens ziekte, verlof of vakantie. Op het moment dat de vaste pedagogisch medewerker niet beschikbaar is wordt dit opvangen door eigen medewerkers van andere groepen of door medewerkers uit de vaste invalpool.

Kinderen in de kinderdagopvang maken maximaal van twee stamgroepruimtes gebruik gedurende een week. De basisgroepen in de BSO zijn niet ruimte gebonden.

Als het nodig is om een kind tijdelijk in een andere stamgroep of basisgroep op te vangen, dan wordt dat overlegd met ouders. De duur van de opvang in een ander groep is nooit langer dan wat met de ouders overeengekomen is.

9.4 Samenvoegen van verschillende vormen van opvang

Tijdens opvang in vakantieperiodes of tijdens vrije dagen kan het voorkomen dat we verschillende groepen en/of vormen van opvang combineren. Dit om te voorkomen dat we wegens een (te) lage bezetting de opvang moeten sluiten. Daarnaast past dit binnen onze visie waarin we kinderen van

verschillende leeftijden samen willen laten spelen. Door groepen te combineren is er voor de kinderen meer keus om met andere kinderen te spelen. Tevens biedt een iets grotere groep meer mogelijkheden om activiteiten te organiseren.

Gezien de geringe omvang van onze opvang kiezen wij er op rustige momenten voor om opvangsoorten te combineren. Zo kan het zijn dat de voorschoolse opvang (7:30-8:30) plaatsvindt in de peuterspeelgroep of kinderdagopvang. Uitgangspunt is dat er altijd voldoende en voor de kinderen vertrouwd personeel aanwezig is. Het combineren van groepen melden wij altijd aan de ouders. Per locatie is dit beschreven in het pedagogisch werkplan.

9.5 Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw en indeling van de basisgroepen, kan per locatie variëren. Op iedere locatie wordt gekozen voor de meest geschikte vorm van groepsindeling. Er kan gewerkt worden met verticale groepen van kinderen in de leeftijd 0-4 of van 4 tot 13 jaar. Groepen kunnen ook per leeftijdsgroep worden ingedeeld in een jonge (midden) en oudere groep. Ook kan er gekozen worden voor verticale groepen van 2 tot 12 jaar. Dit komt bijvoorbeeld voor bij het eten van een broodje tussen de middag. Dit zal worden beschreven in het werkplan. Naast de momenten in de eigen groep, bieden we kinderen alle gelegenheid om te spelen met leeftijdsgenootjes of kinderen uit een andere groep tijdens het vrij spel of tijdens een georganiseerde activiteit. De groepssamenstelling en de mogelijkheid om groep doorbroken te spelen staat beschreven in het pedagogisch werkplan van een locatie.

9.6 3-uursregeling

Binnen de Wet Kinderopvang mag een groep dat minimaal 10 uur aaneengesloten open is, maximaal 3 uur afwijken van het kindleidsterratio. Op welke tijden hiervan afgeweken wordt staat in het werkplan van de locatie beschreven. Bij een afwijking wordt er ten minste rekening gehouden met het volgende:

- Er wordt niet meer dan 3 uur per dag afgeweken.
- Alleen bij opvang dat minimaal 10 uur aaneengesloten open is.
- Minimaal de helft van het kindleidsterratio wordt ingezet.
- De tijden mogen per dag van de week verschillen, maar is wel iedere week hetzelfde.
- BSO mag voor en na schooltijd maximaal een half uur per dag afwijken.
- Bij een wijziging in de 3-uursregeling worden ouders op de hoogte gebracht.

9.7 Vierogenprincipe

De kinderopvang moet voorkomen dat beroepskrachten zich met één of meerdere kinderen kunnen isoleren. Deze maatregel is vertaald als ‘meer ogen op de groep’, ‘meer oren in de groep’ en ‘transparantie van de ruimtes’. Dit houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een pedagogisch medewerker. Dit betekent niet dat er continue een andere volwassene aanwezig moet zijn, maar dat er op ieder willekeurig moment controle is. Per locatie wordt dit beschreven in het “beleidsplan Veiligheid en Gezondheid”.

Voor de buitenschoolse opvang geldt een achterwacht. Als er één pedagogisch medewerker op de groep staat dragen wij er zorg voor dat een volwassene telefonisch bereikbaar is en binnen 15 minuten aanwezig kan zijn bij calamiteiten.

10. Pedagogisch handelen

De pedagogisch medewerkers zijn de spil waar het pedagogisch beleid om draait. De kwaliteit van de opvang wordt door hun doen en laten bepaald. Zij zorgen voor een veilige en prettige omgeving en begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen.

Ouders tekenen voor het overdragen van een stukje opvoeding aan de pedagogisch medewerkers.

Dat we werken vanuit dat gegeven betekent een verantwoordelijkheid die we diep voelen en serieus nemen.

10.1 De kwaliteit van de medewerkers

Werken in de opvang vraagt van de pedagogische medewerker een adequate begeleiding en een sensitieve opstelling. De kwaliteit van de pedagogisch medewerker wordt gekenmerkt door:

Sensitieve responsiviteit. De pedagogisch medewerker is alert op de signalen die een kind afgeeft en reageert daar adequaat op. Ze ziet, hoort en erkent het kind. Een kind heeft anderen nodig om zich goed te ontwikkelen.

Het bieden van structuur en grenzen. De pedagogisch medewerker bemiddelt bij conflicten en begeleidt bij het aangeven van grenzen en het oplossen van problemen. Ze stelt duidelijke regels en leeft deze na.

Het werken vanuit een basishouding van respect en liefdevolle omgang.

Kinderen zijn, afhankelijk van hun leeftijd, in meer of mindere mate afhankelijk van de pedagogisch medewerker. Zij weet dat en zij houdt rekening met het verschil in autonomie waar kinderen behoefte aan hebben.

Verbale communicatie. In het werken met kinderen is er veel aandacht voor de taalontwikkeling. Taal is het voertuig waardoor we de wereld, onszelf en anderen leren begrijpen. De pedagogisch medewerker luistert met aandacht naar de kinderen en reageert daar actief op. De pedagogisch medewerker beheerst de Nederlands taal goed, spreekt kinderen waar nodig aan op gedrag en houding, beloont en waardeert verbaal en moedigt verbale communicatie tussen kinderen aan.

Het stimuleren van de (groeps)ontwikkeling. De pedagogisch medewerker kent de kinderen en kan inschatten wat een kind aankan. Ze stemt de begeleiding af op de behoefte van één of meerdere kinderen. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat een medewerker alleen de spelregels van een spel hoeft uit te leggen of ook juist begeleiding biedt tijdens het spel. De pedagogisch medewerker heeft kennis van groepsontwikkeling en begrip voor het belang van de peer-group bij oudere kinderen.

Rolmodel. In dit alles is de pedagogisch medewerker zich bewust van haar positie als rolmodel. Voordoen is nadoen. Daarnaast zijn alle pedagogisch medewerkers in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Extra handen op de groep

De pedagogisch medewerkers worden op sommige locaties bijgestaan door vrijwilligers en/of stagiaires. Ook deze medewerkers moeten in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Zij werken boventallig en tellen dus niet mee in de berekening van de kind-leidster ratio.

Wij nemen bij voorkeur alleen stagiaires aan die voor langere tijd komen stage lopen. Dit om te voorkomen dat er te veel wisselende gezichten op de groep zijn en zo de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen. Stagiaires werken altijd boventallig en onder begeleiding van een vaste, gediplomeerde medewerkster.

10.2 Consequenties

De pedagogische medewerkers benaderen de kinderen op een liefdevolle positieve manier. Dit doen zij bijvoorbeeld door het gedrag van het kind te bevestigen als zij iets goed doen. Er worden heldere afspraken gehanteerd die betrekking hebben op bijvoorbeeld het omgaan met elkaar, hygiëne en

veiligheid. Afspraak is afspraak en daar houden we ons allemaal aan. Wanneer een kind iets niet mag en hij/zij doet het toch, dan legt de pedagogische medewerker uit wat ze wel graag wil zien. Soms heeft gedrag een bepaalde consequentie. Deze wordt uitgelegd zodat het kind begrijpt om welke gedrag het hierbij gaat en waarom. Dit gebeurt direct, is kort (niet langer dan een paar minuten) en uiteraard niet fysiek. De consequentie kan bestaan uit even apart zitten en tot rust komen. De handeling van het kind wordt hiermee gestopt of wordt voorkomen.

Hierna wordt het weer goed gemaakt tussen pedagogisch medewerker en kind, en kan het kind weer spelen. Uitgangspunt is dat het ongewenste gedrag wordt benoemd en afgekeurd, maar niet het kind zelf. Daarbij legt de pedagogisch medewerker uit wat hij/ zij wel wil zien in het gedrag (aanbieden van een gedragsalternatief). De pedagogische medewerker houdt in het oog hoe het spel en onderlinge communicatie verloopt.

10.3 Mentorschap

Binnen de opvang krijgt **ieder** kind een mentor aangewezen. Voor de kinderdagopvang en de peuterspeelgroep is een mentor het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind zelf.

Binnen het mentorschap wordt er rekening gehouden met onderstaande p:

- De mentor staat op de groep van het kind.
- De mentor wordt bij de ouder bekend gemaakt tijdens het intakegesprek. Bij veranderingen gedurende de opvangperiode wordt de ouder op de hoogte gebracht.
- De mentor bespreekt met de ouders van het kinderdagverblijf en de peuterspeelgroep op periodieke momenten de ontwikkeling van het kind. Hoe vaak deze gesprekken zullen plaatsvinden staat per locatie beschreven in het werkplan.
- De mentor van de BSO bespreekt met ouders en/of het kind de ontwikkeling van het kind op basis van behoefte.

10.4 Het volgen van kinderen

Gedurende het jaar worden kinderen door de pedagogisch medewerkers geobserveerd binnen het kinderdagverblijf, peuterspeelgroep en de BSO. Voor de observaties wordt er gebruik gemaakt van een gecertificeerd volgsysteem. Welk volgsysteem dit is, is locatieafhankelijk en wordt uitvoerig beschreven in het pedagogisch werkplan van de locatie. We laten de locaties vrij in hun keuze, omdat we het voor de doorgaande leerlijn belangrijk vinden dat het systeem aansluit op de aangesloten school.

Alle volgsystemen beschikken over een observatieformulier. Dit observatieformulier wordt eens per jaar door de pedagogisch medewerker ingevuld. Het doel van de observaties is het meten van het welbevinden van het individuele kind op de groep. In geval van zorgen om het kind kan hetzelfde instrument gehanteerd worden om een objectief beeld te krijgen van de (mogelijke) problematiek. Iedere observatie wordt met de ouders van het kind besproken en wordt er eventueel een plan van aanpak opgesteld. Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt en toegevoegd aan het kinddossier. Indien ouders het wenselijk vinden ontvangen zij hiervan een kopie. Bij ernstige zorgen buiten de reguliere observaties om wordt er toestemming aan ouders gevraagd om een extra observatie in te plannen.

Op het moment dat het verblijf van het kind op de kinderdagopvang en/of peuterspeelgroep stopt, wordt de meest recente observatie, met toestemming van de ouders/ verzorgers, aan de leerkracht van de basisschool die het kind zal gaan bezoeken gegeven. De ouders ontvangen een kopie. Indien het kind naar de aangesloten school en/of BSO gaat wordt er een warme overdracht aan de kleuterjuf/pedagogisch medewerker meegegeven. Dit houdt in dat er een gesprek plaatsvindt tussen de mentor van het kind en de kleuterjuf/pedagogisch medewerker van de BSO. Voor VVE-kinderen vindt er altijd een warme overdracht plaats, ongeacht waar het kind naartoe gaat.

Als het kind bij het verlaten van het kinderdagverblijf nog geen 4 jaar is dan krijgen de ouders de observatie mee naar huis.

10.5 Zieke kinderen

De opvang is niet berekend op zieke kinderen en deze mogen niet naar de opvang komen. Als een kind ziek wordt tijdens de opvanguren wordt ouders gevraagd het kind op te halen. Als een kind zich niet lekker voelt wordt contact opgenomen met de ouders en overlegd over wel of niet halen. De beslissing of een kind in de groep kan blijven wordt genomen door de pedagogisch medewerker. Dit wordt in relatie gebracht tot het belang van kind. Een ziek kind heeft extra aandacht en extra verzorging nodig die de opvang niet kan bieden. Een kind moet worden opgehaald, als:

1. Het kind te ziek is om aan het dagprogramma mee te doen
2. De verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerker
3. Het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

Daarnaast hanteren wij een "protocol Veiligheid en Gezondheid". Hierin staat precies vermeld hoe een pedagogisch medewerker dient te handelen in geval van een ziek kind.

11. Activiteiten in de opvang

11.1 Activiteiten 0-4 jaar

11.1.1 De dagindeling in de opvang 0-4

Voor de baby's staat een groot deel van de dag in het teken van verzorging. Tijdens de verzorging wordt met de kinderen gepraat, gezongen en geknuffeld. Zodra de baby's kunnen zitten, nemen ze deel aan de kring waarin liedjes worden gezongen. Het aanbod van speelgoed wordt aangepast op de leeftijd. Er wordt voldoende variatie aangeboden. Bij weer dat het toelaat gaat de medewerker ook met de allerkleinsten naar buiten. De allerkleinsten worden in de wagen gelegd en indien de mogelijkheid zich voordoet, wordt er gewandeld.

Voor de oudere kinderen wordt 's ochtends en 's middags een activiteit aangeboden.

Deze activiteiten zijn leuk en ontspannend maar ook een goede manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. De sociale vaardigheden krijgen hierbij aandacht. Bij het spel speelt de pedagogisch medewerkster een actieve rol speelt. Vaak doet ze mee, maar ze kan ook kiezen voor het op weg helpen en even afstand nemen. Er is afwisseling tussen een activiteit die kinderen bedenken en/of willen doen of de activiteiten die de pedagogisch medewerker bedenkt. Kinderen die niet willen hoeven niet mee te doen. Buiten spelen vinden we belangrijk en bij mooi weer zijn we dus veel buiten te vinden. Daar kunnen de kinderen fietsen, schommelen, glijden, met zand en, bij warm weer, met water spelen.

De peuters die naar een peuterspeelgroepen gaan komen een paar ochtenden of middagen in de week. In de peuterspeelgroep staat het samenspelen en activiteiten ondernemen centraal.

Bij sommige activiteiten zullen er kinderen de stamgroep verlaten. Een voorbeeld hiervan is het samenvoegen van de 3+ kinderen met de jongste BSO-kinderen kinderen gedurende de dag of middag. Ook het combineren van de peuters van de opvang en de peuterspeelgroep is hiervan een voorbeeld. Op die momenten besteden we bijvoorbeeld aandacht aan taalvaardigheid of motorische vaardigheid, maar het kan ook een samenspelmoment zijn. Door het samenvoegen van deze groepen kinderen ontstaat een situatie waarin de kinderen van elkaar kunnen leren en de sociale competenties nog beter tot ontwikkeling komen. Daarnaast is er veel ruimte voor alle kinderen om zelf te spelen. We vinden het niet wenselijk om kinderen de hele dag bezig te houden.

In de opvang en de peuterspeelgroepen hebben we specifiek aandacht voor leesbevordering en taalstimulering. Voorlezen draagt bij aan de ontwikkeling van een gevarieerde woordenschat en het prikkelt fantasie. Voor de groep heeft het betekenis qua saamhorigheid en als rustpunt op de dag.

Taalstimulering, leesbevordering en begrijpend lezen zijn belangrijke elementen voor het succes van kinderen in hun schoolcarrière. Daar willen we aan bijdragen.

11.1.2 Eten en drinken

Het eten wordt gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het gaat niet alleen om het eten maar ook om het contact met elkaar. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en de motorische en sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd. Hoe er omgegaan wordt met eten en drinken is per locatie verschillend. Op de locaties ligt een voedingsbeleid waarin deze regels worden beschreven.

Het eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen; eten hoort iets leuks te blijven. Al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord en beker leeg te maken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop.

We houden rekening met diëten, allergieën, geloofsovertuigingen en met wat kinderen echt niet lusten. De voedingsmiddelen worden wekelijks besteld bij vaste leveranciers. Er wordt vers brood en fruit geleverd. We zien er op toe dat beperkt houdbare levensmiddelen tijdig weggegooid worden. Hoe we hier omgaan qua hygiëne rond om eten en drinken staat in het protocol Hygiëne en Gezondheid.

11.1.3 Slapen en rusten

De jongste kinderen gaan volgens hun eigen slaapritme naar bed, dit ritme wordt tijdens het intakegesprek met de ouder(s) doorgesproken. De oudere kinderen slapen in principe tussen 13.00 en 15.00 uur. Baby's en jonge dreumessen slapen bovenin in bedjes met een dakje. Oude dreumessen en peuters slapen onderin de stapelbedjes. Spenen en/of knuffels worden van thuis meegenomen. Kinderen kunnen als zij moe zijn ook op de bank of op een relaxkussen uitrusten. In het Kindcentrum kunnen kinderen van groep 1 komen uitrusten in de opvang als ze dat nog even nodig hebben.

11.1.4 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

Wij werken met vaste verschoonrondes (bijvoorbeeld voor en/of na het slapen, voor het ophalen), maar laten een kind nooit met een vieze luier lopen tot 'het moment'. Volle plasluiers en poepbroeken worden altijd direct verschoond!

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan maken we de kinderen vertrouwd met luiers en de wc. Vanaf ongeveer 1 jaar worden de kinderen naar behoefte al op de wc

gezet bij de dagelijks verschoningsrondes. Zo wordt verschonon / wc zitten / een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes.

Wij gaan er vanuit dat het kind zindelijk wordt als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerker merkt dat het kind hier bewuster mee omgaat, speelt zij hierop in. Dit gebeurt o.a. door het prijzen van de plasjes op de wc en regelmatig te vragen of het kind moet plassen. Hierbij vinden wij het belangrijk om dit in overleg met de ouders te doen. De basisschool stelt de eis dat het kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3,5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerker meer aandacht aan worden besteed. Het kind zal vaker op de wc gezet worden en gestimuleerd worden daar ook iets te doen. De nadruk zal altijd blijven liggen op het prijzen van positief gedrag en het negeren van negatief gedrag. Het kind zonder luier laten gebeurt altijd in overleg met de ouders.

11.2 De activiteiten in de opvang voor 4-13 jaar

11.2.1 Starten in de basisgroep bij voorschoolse opvang en naschoolse opvang

Bij de voorschoolse opvang staat voorop dat de kinderen rustig aan de dag beginnen voordat ze de klas in gaan. Het ene kind heeft nog even tijd nodig om wakker te worden, het andere is al volop in touw. Niets moet is hierbij het motto. De kleuters worden naar de klas gebracht door de pedagogisch medewerker, de oudere kinderen lopen zelf naar de klas.

Bij aankomst na schooltijd in de BSO mogen kinderen even ontladen van de dag op school en iets voor zichzelf doen. Daarna gaan we samen met de hele groep eten en drinken. Hoe dag dag/middag er vervolgens uit ziet is per locatie verschillend. Dit staat in het pedagogisch werkplan van de locaties beschreven.

11.2.2 Georganiseerde activiteiten binnen de BSO

De pedagogisch medewerkers plannen en bedenken activiteiten waarbij alle competenties van kinderen worden gestimuleerd. Op alle ontwikkelingsgebieden worden kinderen aangemoedigd om speel-leerervaringen op te doen.

Medewerkers bedenken met welk doel een activiteit wordt ingezet en welke competenties er door worden aangesproken. In het geval van de georganiseerde activiteiten worden de activiteiten vooraf geprogrammeerd en ligt het initiatief bij de pedagogisch medewerker. Het betekent soms dat kinderen hun basisgroep verlaten en in dat geval wordt het goed met elkaar omgaan door de pedagogisch medewerker goed bewaakt. Tijdens het uitvoeren van de activiteit kijkt de medewerker goed naar hoe het spel zich ontwikkelt en houdt ze rekening met interesses en tempo van kinderen.

Daardoor benut of creëert ze kansen van kinderen. De georganiseerde activiteiten hebben een vrijblijvend karakter: je mag meedoen maar het hoeft niet. Vanwege de kleinschaligheid van de opvang hebben we niet te maken met groepen groter dan dertig kinderen die deelnemen aan een activiteit.

11.2.3 Doorgaande lijn in activiteiten van school en de BSO

BSO en school sluiten nauw op elkaar aan in pedagogische benadering én in activiteiten. Dat betekent dat er uitwisseling is tussen leerkrachten en pedagogisch medewerkers over thema's die de school behandelt en waar ook tijd en aandacht aan wordt besteedt in de naschoolse tijd. De school is hierin leidend. Maar de BSO is vrijetijd en geen lestijd dus vraagt een andere benadering en uitvoering. Niet alle kinderen zitten op de BSO en daarom wordt in de naschoolse tijd waar mogelijk op een leuke manier aandacht besteed aan actuele thema's. Daarbij is geen sprake van activiteiten waarmee onderwijsdoelen worden behaald. De activiteiten vormen een extra verrijking voor kinderen en zijn een aanvulling op het schoolse aanbod. Sommige activiteiten worden daarom ook opengesteld voor kinderen van specifieke groepen.

11.2.4 Vrij spel binnen de BSO

Gedurende de tijd in de BSO is er naast de georganiseerde activiteiten ook sprake van vrij spel. Op die momenten kunnen kinderen zelf kiezen wat ze willen doen de pedagogisch medewerker kijkt mee. Wanneer nodig zal ze ingrijpen, hetzij in het proces van samen spelen, hetzij om de interesse van kinderen weer op te wekken of om regels duidelijk te maken.

Medewerkers stimuleren het samenspel van de kinderen en respecteren dit door niet onnodig binnen te dringen in dat spel. Ze geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daar van leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Als de kinderen er samen niet uitkomen, bieden ze steun bij het vinden van een oplossing.

11.2.5 Talentontwikkeling

Talentontwikkeling van kinderen is een speerpunt. Zoals beschreven wordt het activiteitenaanbod in afstemming met de school waaraan de BSO verbonden is, ontwikkelt. Dat betekent tevens dat we de ontwikkeling van kinderen met henzelf, hun ouders en de school bespreken. Zo kunnen we in de naschoolse tijd specifiek aansluiten op datgene waar kinderen goed in zijn of wat ze leuk vinden om te doen en waar zij zich verder in willen ontwikkelen.

11.2.6 Materialen om mee te spelen

Bij verschillende leeftijden horen verschillende ontwikkelingsfasen. Dat vereist van de pedagogisch medewerkers een aanpassing van het gedrag in relatie tot de verschillende leeftijdsgroepen en het organiseren van passende activiteiten. Dat vereist ook zorg voor adequaat en passend spel- en ontwikkelingsmateriaal.

Net zoals voor leeftijdsadequaat handelen geldt voor het gebruik van materialen dat kennis van de verschillende ontwikkelingsfasen is belangrijk om te weten welke materialen geschikt zijn. De ontwikkeling van kinderen verloopt echter lang niet altijd in hetzelfde tempo. Soms maken kinderen op een bepaald gebied ineens een groeispurt. Daarom is het belangrijk dat kennis van verschillende ontwikkelingsfasen wordt gekoppeld aan informatie over individuele kinderen door observatie. Wanneer dat gebeurt worden er ook goede keuzes gemaakt voor het materiaal dat wordt gebruikt tijdens activiteiten en vrij spel.

Er wordt gezorgd voor variatie in spelmateriaal:

- materiaal waarmee verschillende ontwikkelingsgebieden worden aangesproken. Denk bijvoorbeeld aan verschillende soorten ballen en dergelijke voor de grove motoriek, kraaltjes, stiften en kwasten voor de fijne motoriek en de creatieve ontwikkeling en denkspelletjes voor de cognitieve ontwikkeling;
- materiaal dat geschikt is voor de verschillende leeftijden van kinderen. Op veel speelgoed wordt al aangegeven voor welke leeftijd het speelgoed bedoeld is. Dat geldt ook voor materialen met een meer cognitief karakter, zoals spellen, puzzels en constructiemateriaal. De pedagogisch medewerker kan inschatten of iets geschikt is voor een kind;
- prikkelend en uitdagend materiaal. Niet alleen bekend speelgoed zoals lego en barbies, maar ook speelgoed dat de fantasie prikkelt, zoals 'ondefinieerbare' materialen (dozen, wc-rollen, kokers, takken en dergelijke) en 'echte' materialen (bezem, hark, potten en pannen);
- differentiatie in het materiaal: waarmee je alleen, in duo's of met een kleine groep kunt spelen en
- materiaal voor binnen en buiten.

12. Ondersteuning door anderen

12.1 Scholing/kwalificatie

Wij hechten veel waarde aan goed personeel. Goed in de zin van opleiding en ervaring, maar ook goed in de zin van enthousiast, gemotiveerd en gepassioneerd. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige en vriendelijke wijze worden begeleid. De functie van pedagogisch medewerker is een verantwoordelijke en veelomvattende functie. Dit vraagt om een goede basis van opleiding en ervaring. Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de pedagogisch medewerkers aan de vastgestelde opleidingseisen. De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een gericht MBO diploma en hebben hun ontwikkelingsniveau verhoogd door middel van werkervaring en diverse opleidingen. Alle taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van iedere functionaris, zijn vastgelegd in een functieomschrijving.

12.2 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach (VE)

Kinderopvang is een vak. De basis voor kwalitatief goede kinderopvang is een team van professionele medewerkers. Het is van belang om continu te investeren in de pedagogische kennis en vaardigheden van de medewerkers. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach is sinds 2019 een verplichte rol binnen de kinderopvang. Deze draagt bij aan de kwaliteit van de kinderopvang en heeft twee belangrijke taken. Ten eerste de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Ten tweede het coachen van pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden. Archipel heeft gekozen om deze rol te splitsen in twee functies, namelijk: een coördinator/beleidsmedewerker Kinderopvang en een Pedagogisch Coach.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Het primaire aandachtsgebied van de beleidsmedewerker kinderopvang is de kwaliteit van de kinderopvang. De beleidsmedewerker richt zich op het ontwikkelen en monitoren van het (pedagogisch) beleid en ondersteunt bij het vertalen van de (pedagogische) beleidsvoornemens naar de concrete werkpraktijk. De beleidsmedewerker kinderopvang bij Archipel draagt zorg voor het schrijven en implementeren van het pedagogisch beleid en de (locatie)werkplannen op de kindcentra van Archipel. Hierin werkt de beleidsmedewerker kinderopvang samen met de directeur en/of de (assistent) leidinggevende van de desbetreffende locatie.

Voor de kindcentra die VE aanbieden heeft de pedagogisch beleidsmedewerker een aanvullende rol. De pedagogisch beleidsmedewerker zorgt voor een vertaling van het gemeentelijke- en organisatiebeleid naar handelingsadviezen aan de pedagogisch medewerkers. Hierbij is de

pedagogisch beleidsmedewerker ook de directe contactpersoon voor alle samenwerkende gemeenten.

Pedagogisch coach

De coach richt zich op het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de kindcentra en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. (Nieuwe) pedagogische kennis en het beleid worden geïmplementeerd door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij hun werkzaamheden op de groep. Bij complexe situaties kan de coach ingeschakeld worden voor extra begeleiding of ondersteuning. De coach toetst het pedagogisch handelen en vertaalt het beleid naar concrete adviezen. Verder bewaakt de coach de kwaliteit van het functioneren van de medewerkers en draagt samen met de leidinggevende bij aan het coachingsplan, zowel individueel als groepsgericht. Structurele knelpunten in de ontwikkeling van medewerkers en werkzaamheden worden gesignaleerd. De pedagogisch coach richt zich nadrukkelijk op de professionele ontwikkeling van medewerkers, deze informatie wordt actief gedeeld met medewerkers en leidinggevende. Informatie over de persoonlijke ontwikkeling van een medewerker, wordt niet direct gedeeld met de leidinggevende. Het initiatief om persoonlijk informatie te delen met de leidinggevende ligt bij de medewerker.

Pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE

Vanaf januari 2022 zijn alle kinderopvanglocaties die voorschoolse educatie aanbieden verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker/coach in de voorschoolse educatie in te zetten. Het doel is de kwaliteit van de voorschoolse educatie op locatie te verhogen door de uitvoering van kwaliteitsverhogende beleidsmaatregelen en/of het coachen van pedagogisch medewerkers.

Dit besluit van 20 september 2019 is een aanvulling op de eerder genomen maatregel in de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) ter verhoging van de kwaliteit van de kinderopvang (zowel KDV als BSO). De kinderopvang werkt sinds 1 januari 2019 al met een pedagogisch beleidsmedewerker/coach ter versterking van het pedagogisch beleid en - praktijk in de kinderopvang vanuit de wet IKK. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie komt boven op de inzet vanuit IKK en richt zich specifiek op kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie. Deze pedagogisch beleidsmedewerker/ coach voorschoolse educatie wordt gefinancierd via het GOAB. (Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Budget)

In het besluit van 20 september 2019 zijn de verplichtingen beschreven wat betreft de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/ coach in de voorschoolse educatie (VE).

- *Doel besluit:* verhogen van de kwaliteit van het aanbod van voorschoolse educatie
- *Norm:* inzet pedagogisch beleidsmedewerker/ coach voor 10 uur per doelgroeppeuter (peildatum op 1 januari) per locatie per jaar
- *Profiel:* hbo werk- en denkniveau, gelijk aan de eisen zoals gesteld in de Wet IKK en zoals zijn uitgewerkt in de CAO Kinderopvang en de CAO Sociaal werk.
- *Opleiding:* hbo-, wo- en associate degree-opleidingen gericht op de ontwikkeling van kinderen en de manier waarop die ontwikkeling zo optimaal mogelijk kan worden ondersteund. Zie hiervoor de lijst Branche erkende Scholing voor Pedagogisch beleidsmedewerker/coach. MBO4-diploma aangevuld met een branche-erkende opleiding is ook mogelijk.

In het besluit is het takenpakket van de pedagogisch beleidsmedewerker/ coach VE als volgt omschreven:

1. Totstandkoming en implementatie pedagogisch beleid of
2. Coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie

Binnen Stichting Archipel Kinderopvang nemen de huidige pedagogisch beleidsmedewerker en de pedagogisch coach ook het onderdeel VE op zich. Hierbij is de taakverdeling als volgt:

1. *Beleidsfunctie* (boven formatief)

De pedagogisch beleidsmedewerker/ coach zorgt voor een vertaling van het gemeentelijk- en organisatiebeleid naar handelingsadviezen aan de pm'ers.

2. *Coach van pm'er* (boven formatief)

De pedagogisch beleidsmedewerker/ coach coacht de pm'ers door te observeren en coachende gesprekken te voeren met pm'ers individueel of als team.

Voorbeelden van taken die vallen onder de genoemde rollen zijn:

- Bewaken van doelen per kind, groep, locatie (opbrengstgericht werken).
- Organiseren van de doorgaande lijn (en de warme overdracht), versterken ouderbetrokkenheid.
- Coördineren van externe zorg zoals kinderfysiotherapeut, een logopedist of het wijkteam.
- Pedagogisch beleid vertalen naar handelingsadviezen aan de pm'ers op de werkvloer.
- Coaching en intervisie bieden aan de pm'ers.

- Coaching on the job: tijdens het werken met kinderen vervullen de meewerkende coach een voorbeeldrol en laten zelf zien welk pedagogisch didactisch handelen gewenst is ('modellen').

Bovenstaande is een tijdelijke situatie. Stichting Archipel Onderwijs & Kinderopvang is momenteel aan het onderzoeken wat een wenselijke organisatiestructuur is. Hier worden ook de rollen van de pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach in meegenomen.

Berekening pedagogisch coach- en beleidsmedewerker uren (VE)

De berekening van de benodigde inzet is binnen de organisatie vastgesteld volgens de wettelijke kaders.

Totaaloverzicht

Ped. Beleid

Kindcentrum Het P@rk	146
Kindcentrum Sterrenbeek	187
Educatief Centrum De Bongerd	73
Kindcentrum De Plotter	121
Kindcentrum Hagewinde	32
Kindcentrum De Wiekslag	32
Kindcentrum Wilp Achterhoek	48
Kindcentrum De Vossestaart	48
Kindcentrum De Rietgors	16
Kindcentrum Jan Ligthart	48
Kindcentrum De Waaier	32
Kindcentrum De Fontein	48
Kindcentrum Adriaan van den Ende	105
Overkoepelend/onvoorzien/Corona	350
TOTAAL	1286

Ped. Coach

Kindcentrum Het P@rk	56
Kindcentrum Sterrenbeek	64
Educatief Centrum De Bongerd	38
Kindcentrum De Plotter	121
Kindcentrum Hagewinde	12
Kindcentrum De Wiekslag	10
Kindcentrum Wilp Achterhoek	18
Kindcentrum De Vossestaart	14
Kindcentrum De Rietgors	10

Kindcentrum Jan Ligthart	22
Kindcentrum De Waaier	12
Kindcentrum De Fontein	20
Kindcentrum Adriaan van den Ende	52
Flexers	16
Pot onverzien	20
Startende pm-ers	160
TOTAAL	645

Ped. Coach & Beleid VE	
Kindcentrum Het P@rk (12 peuters)	120
Kindcentrum Sterrenbeek (17 peuters)	170
Kleine kindcentra (22 peuters)	220
TOTAAL	510

TOTAAL **2441**

Urenberekening volgens de wet
 Minimaal 1150 beleid o.b.v. 23 LRK-nummers
 Minimaal 457 coaching o.b.v 45,62 fte
 Minimaal 510 VE o.b.v. 51 peuters

12.3 Beleid en thema's

Tijdens teamvergaderingen wordt aandacht besteed aan de implementatie van beleid en het borgen van beleid. Of er wordt aandacht besteed aan een specifiek thema in het kader van pedagogisch handelen. Studiedagen met onderwerpen die interessant zijn voor school én kinderopvang worden 's avonds georganiseerd. Regelmatig worden de medewerkers bijgeschoold op zowel pedagogisch gebied als ook op hun vaardigheden m.b.t. communicatie, brandpreventie, ziekte en ongevallen, enz. Het pedagogisch handelen, de organisatie en uitvoering in de praktijk en de aansturing van dit alles zijn onderwerpen die in bestuursvergaderingen en/ of bijeenkomsten aan de orde komen.

12.4 Zorg delen

Wanneer kinderen opvallen in het Kindcentrum zal altijd met ouders worden gesproken. De pedagogisch medewerker wordt betrokken bij de bespreking in het zorgteam wanneer het kind gebruik maakt van de BSO. Dit alleen met toestemming van ouders, die zelf ook deel nemen aan de bespreking. Het betekent dat op deze manier binnen het Kindcentrum zowel leerkrachten als pedagogisch medewerkers geadviseerd en gesteund kunnen worden bij eventuele verlegenheid in de omgang met kinderen. Dit kan bijvoorbeeld ook bij de overgang van kinderdagopvang naar school,

wanneer blijkt dat een kind een extra of specifieke ontwikkelvraag heeft. Als het nodig blijkt wordt er contact opgenomen met Centrum Jeugd en Gezin of andere hulpverlenende instanties.

12.5 Contact met ouders

Wat ouders en Stichting Archipel bindt is de zorg en aandacht voor hun kinderen. Ouders zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun eigen kinderen. Binnen de kinderopvang worden kinderen begeleid volgens de in onze organisatie afgesproken pedagogische visie. Op die manier leveren wij een bijdrage aan de opvoeding van kinderen. We streven naar een optimale informatie uitwisseling met ouders. Openheid en eerlijkheid staan daarin voorop.

13. Samenwerking met ouders

Om kinderen goed te kunnen begeleiden is het van belang te investeren in een goed contact met de ouders. De kinderen maar ook de ouders moeten zich welkom voelen in het kindercentrum.

13.1 Oudercontacten

De pedagogisch medewerkers van Stichting Archipel streven ernaar bij het halen en brengen alle ouders even te spreken. Zij kunnen dan belangrijke zaken over het kind met elkaar uitwisselen en afstemmen.

13.2 Individuele oudercontacten

De ouders en de pedagogisch medewerkers samen verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. Voor een evenwichtige ontwikkeling is het van belang dat de opvoedingssituatie thuis en in het kindercentrum niet te ver uiteen liggen. Het is niet erg dat er verschillen zijn. Kinderen kunnen hier goed mee om gaan. Het is wel belangrijk dat ouders weten wat de verschillen zijn en dat ook respecteren.

13.3 Medezeggenschap

Stichting Archipel streeft ernaar om op elk Kindcentrum een oudercommissie in te richten. Een oudercommissie brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over de kwaliteit van de kinderopvang. In een oudercommissie zit een vertegenwoordiging van de ouders van het Kindcentrum.

Daar waar het ondanks aantoonbare inspanning niet gelukt is om een oudercommissie op te richten, biedt de Wet kinderopvang, bij locaties met minder dan 50 kindplaatsen, de ruimte om te komen tot

ouderraadpleging. De invulling van deze ouderraadpleging kan per Kindcentrum verschillen. Hierover maken de leidinggevende en de ouders afspraken. In elk geval zullen deze locaties één keer per jaar met ouders in gesprek gaan over de invulling van het pedagogisch beleid.

14. Openingstijden

We bieden kinderopvang voor kinderen van 0-13 jaar en richten ons uitsluitend op kinderopvang in samenwerking met een basisschool van Archipel. Per (school)locatie wordt het gehele pakket van opvangmogelijkheden aangeboden of een deel. Dat is afhankelijk van de wensen van de school, de ouders en de mogelijkheden die er zijn in het gebouw en/of de omgeving.

De openingstijden van onze kindcentra kunt u vinden op de website van de betreffende locatie en in het pedagogisch werkplan.

15. Aanmelden en wennen

15.1 Aanmelden

Ouders kunnen zich via de website aanmelden. Na inschrijving en betaling van het inschrijfgeld is de aanmelding compleet. Ongeveer één maand voor de startdatum van de opvang worden de ouders gebeld door de locatie om een welkomstgesprek in te plannen ongeveer 2 weken voor aanvang van de opvang. Tijdens dit welkomstgesprek worden een aantal punten besproken die van belang zijn voor de opvang van het kind, deze punten worden genoteerd. Wat in ieder geval duidelijk vastgelegd wordt is het dagritme van het kind, de voedingsgewoontes, evt. allergieën of andere zorg die nodig is en contactgegevens van de ouders/verzorgers voor noodgevallen. We vertellen ouders over de dagindeling, gewoontes en regels en activiteiten die gedaan worden. Tijdens het welkomstgesprek worden er ook afspraken gemaakt over het wennen van het kind en een wenschema opgesteld. En er wordt uiteraard kennisgemaakt met de pedagogisch medewerkers op de betreffende groep(en).

15.2 Wennen

Hoe we het wenschema invullen is afhankelijk van de leeftijd van het kind, het karakter en de mate waarin het kind zich over het algemeen op zijn gemak voelt bij nieuwe mensen. Een wenschema betekent altijd dat het gaat om de invulling van ongeveer twee dagdelen en dan gaat het om een bepaald aantal uren.

Tijdens de wendagen vragen wij ouders om bereikbaar te zijn, zodat de pedagogisch medewerkers eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat. Wanneer het wennen nog moeilijkheden oplevert, dan kunnen er in overleg aanvullende wenaafspraken gemaakt worden. Op de wendagen wordt extra op het kind gelet, het kind wordt extra begeleid en er is een plaats voor het kind gereserveerd met een haakje aan de kapstok, etc. De pedagogisch medewerker draagt zorg voor de kennismaking met alle nieuwe kinderen en volwassenen.

15.3 Wennen voor kinderen die doorstromen naar een andere groep

Kinderen die de leeftijd hebben om door te stromen naar een andere groep of naar de BSO gaan een aantal keren wennen op de andere groep. De vaste pedagogisch medewerker gaat in eerste instantie mee naar de nieuwe groep. Bij het wennen kijken wij naar de behoefte van het kind. Mochten hier aanpassingen op nodig zijn, dan wordt de wenperiode eventueel verlengd. Ouders hoeven hierbij niet aanwezig te zijn, zij kunnen desgewenst wel een bezoekje aan de nieuwe groep brengen.

16. Afnemen van opvang

16.1 Incidentele opvang

Incidentele opvang is bedoeld voor mensen die normaal geen kinderopvang hebben of gebruik willen maken van extra dagdelen buiten het huidige contract om. Voor deze vorm van opvang gelden andere uurtarieven dan voor de reguliere opvang, afhankelijk van uw wensen en onze mogelijkheden.

Om de rust op de groep en de belangen van de kinderen van de groep te bewaken zijn er spelregels opgesteld voor de incidentele opvang. Omdat een kind bij een incidentele dag/incidenteel dagdeel wordt opgevangen in een andere stamgroep/basisgroep kan dit zowel voor het kind zelf als voor de andere kinderen op de betreffende groep onrust veroorzaken. Het is de taak van de pedagogisch medewerker om dit in goede banen te leiden. In de praktijk geeft dit over het algemeen geen problemen, maar het is goed hier alert op te zijn. Omdat we werken met kleine groepen kunnen we hier goed op anticiperen.

Incidentele opvang is mogelijk mits:

- er ruimte is op de groep
- de samenstelling van de groep dit toelaat
- er geen inzet van een extra pedagogisch medewerker nodig is

De incidentele opvang dient door ouder(s) aangevraagd te worden via KOVnet.

16.2 Opzegtermijn

Wij hanteren een opzegtermijn van 1 maand.

17. Procedures en reglementen

17.1 Privacyreglement

In het totale proces van inschrijvingen plaatsing komen medewerkers eventueel in contact met privacygevoelige informatie. Te denken valt hierbij aan persoonsgegevens, informatie omtrent personen (zowel kinderen als gezinsleden), etc. Het registreren en inzien van deze informatie is noodzakelijk voor een goede opvang en/of is vereist vanuit de wet en regelgeving. Vanzelfsprekend zullen de medewerkers zeer zorgvuldig met deze informatie omgaan en zich hierbij houden aan het privacyreglement, zoals dat binnen de organisatie wordt gehanteerd.

17.2 Klachtenreglement

Soms kunnen de belangen van ouders en medewerkers van de opvang met elkaar in botsing komen. Wanneer een ouder/verzorger een klacht heeft, moet de opvang erop gericht zijn het signaal goed op te vangen en ervoor zorgen dat er op korte termijn actie wordt ondernomen om tot een oplossing te komen.

Het beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten staat beschreven in het klachtenreglement. Het klachtenreglement is in te zien op de locaties en op de website.

17.3 Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld

Iedere organisatie welke werkt met kinderen heeft vanuit de wetgeving de verplichting om een protocol Kindermishandeling en huiselijk geweld te hanteren. Kindermishandeling betreft niet alleen fysieke mishandeling, maar ook geestelijke mishandeling, seksueel misbruik en verwaarlozing. In het protocol is een stappenplan opgenomen, waarin de volgende fases aan bod komen: vermoeden, overleg, plan van aanpak, beslissen, handelen, evaluatie en nazorg. Ook is in een aparte bijlage opgenomen hoe te handelen in de mogelijke situatie dat een beroepskracht de vermoedelijke dader is.